

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อน้ำสำรองในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มี รายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการศึกษาได้แก่ ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตประชากร ขนาดตัวอย่าง และวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง วิธีการศึกษา เครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

1. ศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อน้ำสำรองในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) ศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในด้านสรรพคุณ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านคุณภาพ ด้านราคา และด้านข้อมูลข่าวสาร

1.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) ศึกษาถึงความพอใจในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาด

1.3 องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior Component) ศึกษาถึงความน่าจะเป็นหรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม การปฏิบัติ หรือปฏิกิริยาของผู้บริโภค ในด้านพฤติกรรมการบริโภค ประเภทบรรจุภัณฑ์ที่บริโภค ความถี่ในการซื้อ จำนวนที่ซื้อแต่ละครั้ง เหตุผลที่บริโภค สถานที่ซื้อ สาเหตุที่ซื้อจากแหล่งนั้น สาเหตุที่ไม่บริโภค ประเภทบรรจุภัณฑ์ที่อยากบริโภค และปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค

2. ปัญหาในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ และข้อเสนอแนะ

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่รู้จักหรือบริโภคน้ำ

สำรองในอำเภอเมือง เชียงใหม่

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่าง เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่รู้จักหรือบริโกลน้ำสำรองที่แน่นอนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ทั้งหมด จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณตามสูตรของยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (สุชาติ กิระนันท์, 2545) จากข้อมูลการสำรวจจำนวนประชากรอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป พบว่ามีจำนวน 194,415 คน (บริการสารสนเทศเพื่อชาวเชียงใหม่, 2548) ต้องใช้ตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 400 คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ที่รู้จักหรือบริโกลน้ำสำรอง การคำนวณตามสูตรของยามานะ (สุชาติ กิระนันท์, 2545)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ คลาดคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อกำหนดตามสูตรจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{194,415}{1 + 194,415 (0.05)^2}$$

$$n = 399.34 \sim 400 \text{ คน}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามผู้บริโภคนำในอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน โดยการแจกแบบสอบถามนั้นเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ที่รู้จักหรือบริโภคน้ำสำรอง โดยศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ตามสถานที่ที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ สถานที่ราชการ ตลาดสด สถาบันการศึกษา และศูนย์การค้า

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ทำการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ต่างๆที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาผู้บริโภคน้ำสำรอง โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริโภคในอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีต่อน้ำสำรอง

2.1 องค์ประกอบของความเข้าใจ ได้แก่ ความเข้าใจในด้านสรรพคุณ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านคุณภาพ ด้านราคา และด้านข้อมูลข่าวสาร

2.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก ได้แก่ ความพอใจในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาด

2.3 องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภค ประเภทบรรจุภัณฑ์ที่บริโภค ความถี่ในการซื้อ จำนวนที่ซื้อแต่ละครั้ง เหตุผลที่บริโภค สถานที่ซื้อ สาเหตุที่ซื้อจากแหล่งนั้น สาเหตุที่ไม่บริโภค ประเภทบรรจุภัณฑ์ที่อยากบริโภค และปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ และข้อเสนอแนะ ได้แก่ ปัญหาในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 400 ชุด มาจัดหมวดหมู่ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแปลงสภาพแนวความคิดเห็น หรือตัวแปรที่ต้องการศึกษามาเป็นเชิงปริมาณ เพื่อทำการคำนวณหาค่าทางสถิติ แล้วสรุปผลการศึกษาวิจัย นำเสนอในรูปลักษณะของการใช้ตารางประกอบ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคมารวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกซื้อน้ำสำรอง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและปัญหาของผู้บริโภคที่มีต่อน้ำสำรอง โดยลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน
ระดับน้อย	2	คะแนน
ระดับปานกลาง	3	คะแนน
ระดับมาก	4	คะแนน
ระดับมากที่สุด	5	คะแนน

สำหรับการแปลผล ได้นำคะแนนค่าเฉลี่ยคำตอบของความคิดเห็นมาเทียบกับเกณฑ์ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) มีดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.49	ระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	ระดับน้อย
2.50-3.49	ระดับปานกลาง
3.50-4.49	ระดับมาก
4.50-5.00	ระดับมากที่สุด

ระยะเวลาในการดำเนินการ

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 8 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2550 ถึง
เดือน มิถุนายน 2551

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved